

Säker produktion av ekologiska höstoljeväxter

Ett nationellt dokumentationsprojekt

- 30 st lantbrukare intervjuade.
- Från Skåne till Mälardalen.
- Ungefär 450 ha odling.
- Tonvikten ligger på etableringen.

Den samlade erfarenheten

Jordarten

Växtskydd

Jordbearbetning

Förfrukt

Ogräs

Växtnäring

Redskapsval

Sortval

Såbetingelser

Väderlek

Hur har då lantbrukarna gått tillväga?

Lätt jord

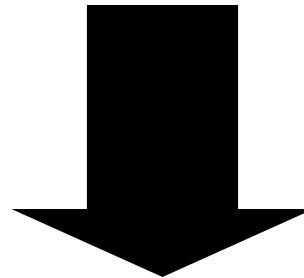
Tyngre jord

Förfrukten

Det klart vanligaste
alternativet i enkäten.

Det är en lerjord med vall
som förfrukt.

Viktiga lärdomar!

- Vallen ger rätt struktur för höstoljeväxterna.
- Viktigt att börja bearbetningen i rätt tid – här är vallen bästa alternativet.
- Vallens har bästa förfruktsvärde – ur växtnärings- och ogrässynpunkt.
- Långvarig bearbetning av träda ger en för kompakt struktur.

Bearbetning av förfrukten

- 24 st av lantbrukarna bryter förfrukten med kultivator och/eller tallriksredskap.
- 2 körningar dominerar svaren.
- 6 st plöjer direkt utan föregående bearbetning.
- Alla har som mål att plöja.

Såbäddsberedningen

- 26 st lantbrukare harvar. 2-3 körningar dominerar.
- 5 st lantbrukare sladdar i kombination med harvning.
- 16 st lantbrukare vältrar före sådd. Här finns även de 4 som inte harvar för sådd.

Viktiga lärdomar!

- Kultivator/tallriksredskap måste finfördela kockig struktur så mycket som möjligt.
- Plöj inte för nära inpå sådden, om du har en mjälarik lera.
- Bearbeta fram mycket finjord. Finjord före fukt.
”Sladdplankan ska fösa mycket finjord”
- Var flexibel i ditt val av maskiner.

Sådd

12 cm	24 cm	48 cm
16 st	2 st	12 st

- Sådjupet varierar mellan 1 till 3 cm.
- Utsädesmängden varierar mellan 3 och 10 kg/ha.

Ogräsbekämpning

- 4 st av de 16 st som sår med 12 cm radavstånd ogräsharvar.
- Alla med 24 och 48 cm radavstånd utför någon form av radhackning.

Växtnäring

- 29 av 30 lantbrukare gödslar.
- 23 st av lantbrukarna gödslar på hösten. 34 kg/ha N är genomsnittlig kvävegiva på hösten.
- 19 st av lantbrukarna gödslar på våren. 54 kg/ha N är genomsnittlig kvävegiva på våren.
- Obs! Flera lantbrukare kommenterar mineralisering från vall.
- Borinnehållet i de plantor som analyserats ligger på 15-38 mg/kg ts.

Växtskydd

Snigel:

- 4 st lantbrukare har svarat att Ferramol använts. Helt eller delvis i fältet.
- En lantbrukare har kalkat.
- Flera av lantbrukarna har kommenterat att de jordbearbetar extra.
- En kommentar om ökad utsädesmängd.

Rapsbaggar:

- Problem finns, men inga bra motåtgärder. En bra och konkurrenskraftig gröda är bästa bekämpningen.
- 70-100 % friska skidor vid gradering.
- Såpa, Rybs istället Raps?

Sammanfattning

- Utnyttja gårdens goda förutsättningar till oljeväxterna:
 - förfrukten, jordbearbetningen, gödseln och ogräsåtgärderna måste prorigeras!